

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Bdžocha a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 21. júna 2011 v trestnej veci proti obvinenému **J. Ď.**, pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. o dovolaní obvineného podanom prostredníctvom splnomocneného obhajcu JUDr. L. P. proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 26. októbra 2010, sp. zn. 1 To 105/2010, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného J. Ď. **o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Žilina z 18. júna 2010, sp. zn. 9 T 42/2007, bol obvinený J. Ď. uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 20. apríla 2006 asi o 17:30 hod. v obci S., v blízkosti miestneho potoka pred domom č. X. po predchádzajúcom slovnom konflikte bezdôvodne fyzicky napadol J. Š., nar. X., tak, že do neho hodil konár o priemere cca 5 cm a dĺžke cca 100 cm, pričom ho ním zasiahol do ľavej časti chrbta, čím mu svojím konaním spôsobil zlomeninu VIII. rebra v pazušnej čiare vľavo bez posunu úlomkov a pomliaždenie v oblasti ľavého podrebria ľahkého stupňa, pričom tieto zranenia si vyžiadali práceneschopnosť v trvaní 4 týždne, s rovnakou dobou obmedzenia v obvyklom spôsobe života (najmä bolesti pri kašli, chôdzi a bežných prácach).

Za to mu bol podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 3, § 36 písm. j/ s použitím § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložený peňažný trest vo výmere 300 (tristo) eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. súd ustanovil obvinenému pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) dní.

Na podklade odvolania obvineného proti prvostupňovému rozsudku Krajský súd v Žiline uznesením z 26. októbra 2010, sp. zn. 1 To 105/2010, podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

Proti vyššie uvedenému uzneseniu krajského súdu podal obvinený J. Ď. písomným podaním z 8. februára 2011 (doručenom súdu prvého stupňa 10. februára 2011) prostredníctvom splnomocneného obhajcu JUDr. L. P. dovolanie.

Dovolateľ sa ním domáhal zrušenia uznesenia Krajského súdu v Žiline s tým, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por. vyslovil rozsudkom porušenie zákona v ustanoveniach, o ktoré sa podané dovolanie opiera, zrušil aj jemu predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Žilina a prikázal tomuto súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V dovolaní poukázal na naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ a písm. j/ Tr. por.

Pochybenie súdu prvého stupňa vidí v tom, že na hlavnom pojednávaní neboli vypočutí svedkovia (príslušníci polície), ktorí boli prítomní na mieste incidentu a ktorí zdokumentovali „údajnú trestnú činnosť“. Súd zamietol aj vykonanie rekonštrukcie a previerky výpovede na mieste činu, ako aj vyžiadanie správy zo Slovenského hydrometeorologického ústavu, ktorá mala slúžiť k zisteniu, či oblečenie poškodeného umožňovalo spôsobenie popísaných zranení.

Ďalej uviedol, že zápisnica o ohliadke miesta činu z 20. apríla 2006 neobsahuje záznam o tom, či sa na uvedenom mieste nachádzal zraňujúci predmet, či bol ako dôkaz odovzdaný príslušníkom Obvodného oddelenia Policajného zboru Bytča, resp. či ho odmietli prevziať a ak áno, z akého dôvodu sa tak stalo.

Argumentoval aj tým, že v súvislosti s fotografiou vonkajšieho viditeľného poranenia poškodeného J. Š. nastali protichodné závery znalcov MUDr. F. H. a MUDr. J. T. Z nej malo byť zrejmé, že išlo o telo, ktoré charakterizuje oblý tvar svedčiaci dobrej kondícii, pričom organizmus poškodeného J. Š. bol aj podľa znalcov schátralý a znivočený. Znalci riadne neskontrolovali jeho zdravotnú dokumentáciu, aby mohli objektívne posúdiť, či sa jednalo o čerstvé zranenie, alebo išlo o zranenie skoršieho dáta. Protichodné boli aj vyjadrenia samotného poškodeného, ktorý najskôr tvrdil, že bol udretý do hrudníka, do oblasti ľavých rebier, a napokon konštatoval, že bol doňho konár hodený.

Na záver spochybnil aj rozhodnutie odvolacieho súdu, v ktorom sa uvádzalo, že súd prvého stupňa dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a tento bol v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré ho upravujú. Okresný a krajský súd nerešpektovali a nedodrжали základné zásady trestného konania, a tým došlo k porušeniu jeho ľudských práv, najmä práva na spravodlivý proces.

Prvostupňový súd v súlade s § 376 Tr. por. doručil dovolanie obvineného na vyjadrenie Okresnej prokuratúry Žilina.

Prokurátorka okresnej prokuratúry k podanému dovolaniu uviedla, že z vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní mal okresný súd dostatočne preukázaný záver o vine obvineného J. Š. Súd dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní zhodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia, každý jednotlivo a v ich súhrne a rozhodol, že obvinený sa dopustil skutku tak, ako bolo uvedené v obžalobe. Námietky obvineného, ako aj jeho obhajcu, že dôkazy neboli vykonané tak, ako boli z ich strany navrhované, považuje za neopodstatnené, výsluch ďalších svedkov (policajtov), ktorí boli prítomní na mieste incidentu, zabezpečenie správy zo Slovenského hydrometeorologického ústavu a vykonanie rekonštrukcie, za neúčelné a nadbytočné. Vzhľadom na to, že orgány činné v trestnom konaní a súdy postupovali tak, že bol spoľahlivo zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie, navrhla, aby dovolací súd podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného odmietol, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania.

Po tomto postupe predložil okresný súd dovolanie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu je prípustné (§ 368 ods. 1 a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 2 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por.

Dovolací súd po preskúmaní spisového materiálu však dospel k záveru, že dovolateľom namietané dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ a písm. j/ Tr. por. v posudzovanom prípade splnené neboli.

Podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať, ak

zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu (písm. c/),

rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom (písm. g/),

rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť (písm. i/),

odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody (písm. j/).

Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že obsah konkrétne uplatnených dovolacích námietok musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacích dôvodov podľa § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, hoci v skutočnosti obsahuje argumenty mimo takto uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. treba chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného

a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Z obsahu predloženého procesného spisu vyplýva, že obvinený mal možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré mu boli kladené za vinu, a k dôkazom o nich, mal však aj právo odoprieť vypovedať, ktoré ale nevyužil a na hlavnom pojednávaní, aj po zmene zákonnej sudkyne, vypovedal. Mohol uvádzať okolnosti, navrhovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, robiť návrhy a podávať žiadosti a opravné prostriedky. Mal právo zvoliť si obhajcu a s ním sa radiť aj počas úkonov vykonávaných orgánom činným v trestnom konaní alebo súdom. Mal právo vypočúvať svedkov, ktorých sám navrhol alebo ktorých navrhol jeho obhajca, a klásť svedkom otázky, pričom všetky tieto práva mohol uplatniť aj prostredníctvom svojho obhajcu.

Obvinený bol v konaní po celý čas zastúpený obhajcom JUDr. L. P. (č. l. 24) a v prípade, že on nebol prítomný na hlavnom pojednávaní, bola zabezpečená účasť obhajcu na základe substitučného plnomocenstva. Nemožno preto súhlasiť s názorom obvineného, že v konaní na súde prvého stupňa, ako aj na súde druhého stupňa bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, nakoľko obhajca je povinný poskytovať obvinenému potrebnú právnu pomoc, na obhajovanie jeho záujmov účelne využívať prostriedky a spôsoby obhajoby uvedené v zákone, najmä starať sa o to, aby boli v konaní náležité a včas objasnené skutočnosti, ktoré obvineného zbavujú viny alebo jeho vinu zmierňujú.

Pokiaľ ide o obvineným uvádzané protichodné názory znalcov MUDr. F. H. a MUDr. J. T., tieto neboli nijakým spôsobom preukázané, práve naopak, ich výsluchom boli tieto tvrdenia vyvrátené. Sami konštatovali, že mnohé veci možno opísať rozlične, avšak podstata zostáva zachovaná.

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. a navrhovaním dôkazov zo strany obvineného, dovolací súd uvádza, že tomuto právu zodpovedá povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím takémuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť, resp. rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú. Nie je však možné

úspešne podať dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. na podklade toho, že sa návrhu na vykonanie dôkazu nevyhovelo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že návrhy obvineného a jeho obhajcu na vykonanie výsluchu príslušníkov Policajného zboru, ktorí boli privolaní na miesto činu, uskutočnenie previerky na mieste činu a vyžiadanie správy od Slovenského hydrometeorologického ústavu o počasí v deň incidentu, boli okresným súdom odmietnuté, nakoľko ich tento považoval za neúčelné a nadbytočné, pričom toto svoje rozhodnutie zrozumiteľným spôsobom aj vysvetlil.

Za naplnenie dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. teda nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov.

Zistenie skutku súdom na podklade dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní a procesne (rozhodnutím súdu) podložené zamietnutie dôkazných návrhov obvineného nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., ani nemožno vyvodit', že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Skutkové zistenia a preskúmavanie ich správnosti je vecou prvostupňového a odvolacieho súdneho konania, nie konania o dovolaní, pretože dovolací súd ex lege nemá právo skúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku a tento meniť.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., z tohto ustanovenia vyplýva, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu, teda nepreskúmava ani neúplnosť skutkových zistení ani nesprávne hodnotenie dôkazov a podobne. Rozsah jeho prieskumnej povinnosti je vždy vymedzený len dovolacím dôvodom, pre ktorý je dovolanie podané. Prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho dôsledne vychádza zo zásady, že trestné konanie je založené na princípe dvojinštančnosti. Dovolanie ani prostredníctvom tohto dovolacieho dôvodu nenahradzuje riadne opravné prostriedky, ani iné mimoriadne opravné prostriedky, ktorých uplatnením možno riešiť niektoré nedostatky v skutkových zisteniach. Skutkový stav je v prípade rozhodovania o dovolaní hodnotený len z toho hľadiska, či skutok alebo iná

okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, teda či sú právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Na podklade tohto dovolacieho dôvodu teda nie je možné posudzovať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 5 Tr. por., ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov podľa § 2 ods. 6 Tr. por., pretože to sú otázky upravené normami procesného práva a nie hmotným právom. Tento záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd, kde nemožno znovu vytvárať, či zásadne meniť skutkové zistenia. Právna úprava spôsobu rozhodovania najvyššieho súdu predpokladá, že v tomto konaní nebude dokazovanie vykonané vôbec alebo len celkom výnimočne v značne obmedzenom rozsahu a zamerané výlučne na to, aby mohlo byť rozhodnuté o dovolaní (§ 379 ods. 2 Tr. por.).

V rámci tohto dovolacieho dôvodu je teda vylúčené uplatňovanie námietok proti skutkovým zisteniam pre ich nesprávnosť alebo neúplnosť, či už v dôsledku nevykonania potrebného dokazovania alebo nesprávneho hodnotenia dôkazov. Vo vzťahu k zistenému skutku možno namietat iba to, že tento mal byť posúdený ako iný trestný čin, resp. že skutok nevykazuje znaky žiadneho trestného činu.

Dovolací súd hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. len z toho hľadiska, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, bol v skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že skutková veta tak, ako bola ustálená, obsahuje všetky zákonné znaky trestného činu, z ktorého bol obvinený právoplatne uznaný za vinného a jeho konanie bolo správne právne posúdené v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva, nakoľko skúmal, či zistený skutkový stav bol správne právne kvalifikovaný a či nedošlo k porušeniu iných ustanovení trestnoprávneho charakteru (napr. či neexistujú dôvody vylučujúce protiprávnosť skutku, zánik trestnosti a pod.).

V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por. dovolací súd upozorňuje, že jeho uplatnenie je zjavne nesprávne, nakoľko krajský súd odvolanie obvineného J. Ď. zamietol ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por., a nie podľa § 316 ods. 1 Tr. por., hoci na to neboli splnené zákonné dôvody (*odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo*

podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť.), tak ako to vyžaduje predmetné ustanovenie.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/, písm. i/ a písm. j/ Tr. por. v posudzovanom prípade splnené neboli, a preto vo veci rozhodol na neverejnom zasadnutí spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 21. júna 2011

JUDr. Emil B d ž o c h, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Ivančíková